

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/ 510 /2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

135/2018. (VI. 14.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2017. december 8-án, postai úton előterjesztett **panaszát** a 2018. június 14-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – [...] Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, valamint alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2017. december 8-án, postai úton terjesztett elő panaszt a vele szemben 2017. december 4-én foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2017. december 4-én a rokonaival a K.-i [...] Centerben lévő [*]-ba ment vásárolni. A panaszos egy üvegbort vett magához, de nem emlékszik tisztán az eseményre, mivel gyógyszer hatása alatt állt. A panaszos a pénztárnál fizetett, majd két férfi csúnya szavakkal illette és bevitték egy raktárba. A panaszos zsebében találtak egy üvegbort, amit a panaszos szeretett volna utólag kifizetni. A panaszos a biztonsági őrnök – amikor kérte a személyes adatait – más adatokat adott meg, mert szégyellte magát és szeretne volna rendezni a bor árát, személyazonosságát igazoló dokumentum pedig nem volt nála. A panaszos előadása alapján hiába szeretne volna rendezni az esetet mégis a helyszínre hívták a rendőröket, akik bevitték a panaszost a rendőrségre. A panaszos beadványában előadta, hogy rendőrök a panaszossal kiabáltak, szemét tolvajnak és hazugnak nevezték őt. A panaszos továbbá sérelmezi, hogy az intézkedés végén a rendőrök erőszakkal írárták vele alá a papírokat. A panaszost nagyon megviselték a történetek.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az illetékes rendőri szervtől, valamint kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumok és a konkrét kérdésekkel kapcsolatos rendőrségi álláspont megküldését.

1) K.I. r.alezredes 2018. január 31-én kelt átiratában az alábbiakról tájékoztatta a Testületet. 2017. december 4-én 8 óra 45 perckor a [...] Megyei Rendőr-főkapitányság Tevékenység-irányítási Központ ügyeletesének utasítására V. G. r. őrmester és D. L. városrendész ment ki a K., K. utca [...] szám alatt lévő [...] Bevásárló Központ alagsorában működő [...] áruházba, mivel onnan a biztonsági szolgálat tett bejelentést lopásról.

H. M. biztonsági őr – aki a bejelentést tette – elmondta, hogy 2017. december 4-én 8 óra 25 perckor észlelte az áruház biztonsági kamera rendszerén, hogy a panaszos leemel az italos polcra egy üveget, amelyet kezében fogva egy oszlop takarásában a kabátja zsebébe tesz. A panaszos az áruház területén a biztonsági szolgálat elfogta, a biztonsági szobába kísérte és értesítette a rendőrséget. Az eltulajdonítani kívánt termék egy Tokaji Aszú hat puttonyos 0,5 l-es alkoholos ital, melynek értéke 8999 forint.

V. G. r. őrmester intézkedés alá vonta a biztonsági szobába kísért panaszos, aki az igazoltatás során semmilyen fényképes, hatóság által kiállított személyazonosító okmányt átadni nem tudott. A panaszos a biztonsági őrnek K. J. adatait diktálta be, amelyet V. G. r. őrmester a Bács- Kiskun Megyei Rendőr - főkapitányság Hírforgalmazóján keresztül EDR rádióan az országos nyilvántartásban leellenőrizte, azok a valóságnak nem feleltek meg. V. G. r. őrmester felhívta a panaszos figyelmét, hogy a hamis adatok bediktálása jogi következménnyel jár, ezért ismételten felszólította, hogy a valós adatokat diktálja be. A panaszos ekkor T. M. [...]szám alatti lakos adatait diktálta be. V. G. r. őrmester ezen adatokat a [...] Megyei Rendőr-főkapitányság Hírforgalmazóján keresztül EDR rádióan az országos nyilvántartásban leellenőrizte azok valóságos voltak.

V.a G. r. őrmester a fentieket jelentette a [...] Megyei Rendőr- főkapitányság Tevékenység-irányítási Központ ügyeletesének.

V. G. r. őrmester közölte a panasossal, hogy vele szemben szabálysértési feljelentést fog tenni tulajdon elleni szabálysértés miatt, ezért adatainak hitelt érdemlő megállapítása végett a K.-i Rendőrkapitányságra előállítja.

Ezt követően V. G. r. őrmester a panasossal közölte, hogy vele szemben ruházat átvizsgálást fog végrehajtani, melyet a férfi megértett. A ruházat átvizsgálást álló testhelyzetben V. G. r. őrmester hajtotta végre, mely során további szabálysértésből, bűncselekményből származó dolog nem került elő. Ezt követően V. G. r. őrmester EDR rádióan keresztül a [...] Megyei Rendőr- főkapitányság Tevékenység- Irányítási Központ ügyeletesétől gépkocsizó járőrt kért a helyszínre az előállítás foganatosítása végett.

Az üzlethez 2017. december 4-én 9 óra 20 perckor K. F. c. r. főtörzsőrmester járőrvezető és K. P. r. őrmester járőr a K.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztály állományából érkeznek az (...) forgalmi rendszámú megkülönböztetett jelzéssel felszerelt szolgálati gépjárművel és a férfit a K.-i Rendőrkapitányság épületébe jelentésíró helyiségbe előállították 2017. december 4-én 9 óra 30 perckor.

A panasossal szemben az előállításban segédkező K. F. c. r. főtörzsőrmester és K. P. r. őrmester továbbiakban nem intézkedett.

V. G. r. őrmester a jelentésíró helyiségben a panaszoson ismételt ruházatátvizsgálást hajtott végre, majd az által bediktált adatait (T. M.) az országos nyilvántartásban ellenőrizte, amely során megállapítást nyert, hogy azok a valóságnak megfeleltek.

Ezt követően V. G. r. őrmester ismételt közölte a panaszossal, hogy ellene tulajdon elleni szabálysértés elkövetése miatt feljelentéssel fog élni, valamint, hogy eljárás alá vont személyként jegyzőkönyvben az ügyel kapcsolatban meg fogja hallgatni.

Az előállítással és szabálysértéssel kapcsolatos iratok elkészítését követően V. G. r. őrmester a panaszost tájékoztatta, hogy az intézkedéssel kapcsolatban panasszal élhet, mely tájékoztatót a panaszos aláírásával igazolt, ezt követően 2017. december 4-én 10 óra 5 perckor sérül-és panaszmentesen szabadon bocsátásra került. Az előállítás idejéről, jogalapjáról szóló igazolást a panaszosnak írásban átadásra került. A panaszos az intézkedés ellen sem írásban sem szóban panaszt nem tett.

Az intézkedés során a panaszossal szemben kényszerítő eszköz alkalmazására nem került sor, mivel arra az intézkedés során nem volt indok.

2) A rendőrség mellékelte az előállítás végrehajtásáról /kényszerítőeszköz alkalmazásáról szóló jelentéseket, amelyek szerint a panaszossal szemben:

A panaszossal szemben 2017. december 4-én 9 óra 5 perckor az 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban Rtv.) 29§ (1) alapján igazoltatást, az Rtv.31.§ (1) bekezdése alapján személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálását és az Rtv. 33.§ (2) bekezdés a) pontja alapján magát hitelt érdemlően igazolni képtelen személy előállítására került sor.

Az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírása pontnál a panaszossal szemben intézkedő rendőr jelenti, hogy 9 óra 5 perckor érkezett a helyszínre, ahol fel is vette a kapcsolatot az ott biztonsági őrként dolgozó H. M.-nal, aki a rendőr kérdésére elmondta, hogy aznap folyamán 8 óra 25 perckor azt észlelték az üzlethelyiségben található egyik biztonsági kamerán, amint a panaszos leemel az italos polcra egy terméket, majd azt a sorok között elviszi, és az egyik oszlop takarásában kabátzsebébe teszi azt, ekkor a panaszost bekísérték a helyszínen található biztonsági szobába, majd értesítették a rendőrséget.

Ezt követően a panaszost intézkedés alá vonták, aki a rendőr részére nem tudott átadni fényképes azonosításra alkalmas igazolványt, ezért felszólította, hogy az adatait diktálja be.

A panaszos korábban már megadta adatait a biztonsági őrség számára készült jegyzőkönyvben: K. J. adatait diktálta be, amely a valóságnak nem feleltek meg. Amikor a panaszost tájékoztatták, hogy a hamis adatok bediktálása jogi következményeket von maga után, a panaszos a jegyzőkönyvben szereplő adatoktól eltérő adatokat kezdett bediktálni.

A rendőr a történetet jelentette a szolgálati mobiltelefonon keresztül a K.-i Rendőrkapitányság. T.I.K. Ügyeletesének, aki utasította, hogy állítsa elő a személyt adatainak fényképes, hitelt érdemlő megállapítása céljából, valamint a további rendőri intézkedés lefolytatása céljából.

Ezt közölte a panaszossal, akit tájékoztattott, hogy elő fogja állítani a K.-i Rendőrkapitányságra, amelyet megértett és tudomásul vett.

A panaszost tájékoztatta, hogy rajta előzetes ruházatátvizsgálást fognak végrehajtani, amelyet V. G. r. őrm. hajtott végre a helyszínen található biztonsági szobában álló testhelyzetben a tanult módszerek alapján, amely során más szabálysértésből, valamint bűncselekményből, illetőleg közbiztonságra különösen veszélyes eszköz nem került feltalálásra.

Ezt követően 9 óra 30 perckor a K.-i Rendőrkapitányság. épületében előállításra került a panaszos K. P. r. őrm. segítségével az (...)frsz.-ú szolgálati gépjárművel.

K.-i Rendőrkapitányság épületén belül a panaszos adatai a K.-i Rendőrkapitányság Ügyeletén keresztül fényképesen és hitelt érdemlően megállapításra kerültek, miszerint a panaszos T. M. Ezt követően a panaszost a rendőr felszólította, hogy rajta részletes ruházatátvizsgálást fognak végrehajtani, amelyet V. G. r. őrm. hajtott végre a K.-i Rendőrkapitányság, épületén belül álló testhelyzetben a tanult módszerek alapján, amely során más szabálysértésből, valamint bűncselekményből, illetőleg közbiztonságra különösen veszélyes eszköz nem került feltalálásra, majd a panaszos adatait a K.-i Rendőrkapitányság Ügyeletén keresztül ellenőrizte az Országos Körözési Nyilvántartó Rendszerben, továbbá a Szabálysértési Nyilvántartó

Rendszerben, amely során megállapításra került, hogy a panaszos körözésben nem szerepelt, valamint nem volt található a Szabálysértési Nyilvántartó Rendszerben találat a panaszoshoz. A rendőr a panaszossal közölte, hogy az általa elkövetett szabálysértés miatt vele szemben szabálysértési feljelentést tesz külön iraton, amelyet megértett és tudomásul vett, az általa elkövetett szabálysértés tényét elismerte, és az erről szóló jegyzőkönyvet a helyszínen saját kezűleg aláírta.

A szükséges dokumentációk kitöltését követően a panaszos a K.-i Rendőrkapitányságról sérülés -és panasz mentesen, igazolással ellátva szabadon bocsátották 2017. december 4-én 10 óra 5 perckor.

III.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedése érintette a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát a IV. cikkben foglalt személyi szabadsághoz való jogát, VI. cikk (2) bekezdésében biztosított személyes adatok védelméhez való alapvető jogát, a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vonta-e intézkedés alá.

a) A Testület ezt követően azt vizsgálta, hogy a rendőrségnek keletkezett-e intézkedési kötelezettsége.

A panaszos beadványában előadta, hogy 2017. december 4-én a rokonaival a K.-i [...] Centerben lévő [...] -ba ment vásárolni. A panaszos egy üvegbort vett magához, de nem emlékszik tisztán az eseményre, mivel gyógyszer hatása alatt állt. A panaszos a pénztárnál fizetett, majd két férfi csúnya szavakkal illette és bevitték egy raktárba. A panaszos zsebében találtak egy üvegbort, amit a panaszos szeretett volna utólag kifizetni. A panaszos a biztonsági őrnek – amikor kérte a személyes adatait – más adatokat adott meg, mert szégyellte magát és szeretne volna rendezni a bor árát, személyazonosságát igazoló dokumentum pedig nem volt nála. A panaszos előadása alapján hiába szeretne volna rendezni az estét mégis a helyszínre hívták a rendőröket, akik bevitték a panaszost a rendőrségre.

A rendőrség tájékoztatása alapján 2017. december 4-én 8 óra 45 perckor a [...] Megyei Rendőr- főkapitányság Tevékenység-irányítási Központ ügyeletesének utasítására V. G. r. őrmester és D. L. városrendész vonultak a K., K. utca *szám alatt lévő [...] Bevásárló Központ alagsorában működő [...] áruházba, mivel onnan a biztonsági szolgálat tett bejelentést lopásról.

A helyszínre V.G. r. őrmester és D. L. városrendész 2017. december 4-én 9 óra 5 perckor érkezett meg, ezt követően felvették a kapcsolatot a bejelentővel H. M.-nal, az áruház biztonsági őrével.

H. M. elmondta, hogy 2017. december 4-én 8 óra 25 perckor észlelte az áruház biztonsági kamera rendszerén, hogy a panaszos leemel az italos polcról egy üveget, amelyet kezében fogva egy oszlop takarásában a kabátja zsebébe tesz. A panaszost az áruház területén a biztonság szolgálat megfogta és a biztonsági szobába kísérte és értesítette a rendőrséget. Az

eltulajdonítani kívánt termék egy Tokaji Aszú hat puttonyos 0,5 L- es alkoholos ital, melynek értéke 8999 forint.

V. G. r. őrmester intézkedés alá vonta a biztonsági szobába kísért panaszost, aki az igazoltatás során semmilyen fényképes hatóság által kiállított személyazonosító okmányt átadni nem tudott. A panaszos a biztonsági őrnök K. J. adatait diktálta be, amelyet V. G. r. őrmester a [...] Megyei Rendőr- főkapitányság Hírforgalmazóján keresztül EDR rádión az országos nyilvántartásban leellenőrzött, azok a valóságnak nem feleltek meg. V. G. r. őrmester felhívta a panaszos figyelmét, hogy a hamis adatok bediktálása jogi következménnyel jár, ezért ismételen felszólította, hogy a valós adatokat diktálja be. A panaszos ekkor T. M. 6000 K., M. utca * szám alatti lakos adatait diktálta be. V. G. r. őrmester ezen adatokat a [...] Megyei Rendőr- főkapitányság Hírforgalmazóján keresztül EDR rádión az országos nyilvántartásban leellenőrizte, azok valóságosak voltak.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A 8. §-a szerint pedig a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

A felmerült gyanúra a 2012. évi II. törvény a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló törvény, valamint a 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyv alapján az alábbi rendelkezések hívhatóak fel:

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 177. § (1) bekezdése alapján: Aki a) ötvenezer forintot meg nem haladó értékre lopást, sikkasztást, jogtalan elsajátítást, orgázdaságot, b) ötvenezer forintot meg nem haladó kárt okozva csalást, szándékos rongálást, c) ötvenezer forintot meg nem haladó vagyoni hátrányt okozva hűtlen kezelést követ el, úgyszintén, aki e cselekmények elkövetését megkísérli, szabálysértést követ el.

A Büntető Törvénykönyv 370. §(1) Aki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa, lopást követ el.

A biztonsági őr bejelentése felvetette olyan jogellenes cselekmény gyanúját, ami intézkedést tett szükségessé, fennállt az intézkedési kötelezettség.

A fentieket összegezve a Testület arra az álláspontra jutott, hogy a rendőrségnek kellő jogalapja volt az intézkedés megkezdéséhez, az intézkedést megfelelő törvényi felhatalmazás alapján, jogszerűen kezdte meg a panaszossal szemben, így a panaszosnak nem sérült a tisztességes eljáráshoz való joga.

b) A Testület ezt követően azt vizsgálta, hogy a fennálló intézkedési kötelezettségnek a rendőrök milyen módon tettek eleget.

A rendőrök az intézkedési kötelezettségük alapján igazoltatást fogantatosítottak a panaszossal szemben.

Tekintettel arra, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján gyanú merült fel arra vonatkozóan, hogy a panaszos birtokába jogellenes cselekmény elkövetéséből származó tárgy vagy tárgyak kerülhettek, a rendőr az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja alapján - „A rendőr a feladata ellátása során a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani” - személyi adatainak megállapítása érdekében igazoltatta.

A fentiekben kifejtettek alapján megvolt a jogalapja az igazoltatásnak, hiszen a bejelentő biztonsági őr a kamerafelvételeken látta, ahogy a panaszos eltulajdonít egy üveg bort a [...]ból. A helyszínre kiérkező rendőr igazoltatta a panaszost, akinél nem volt olyan fényképes okmány, amellyel a személyazonosságát hitelt érdemlően tudta volna igazolni. Az első felszólításra, miszerint igazolja magát először valótlán adatokat adott meg, majd a rendőri felszólítás után a valós adatait adta meg.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült. Az igazoltatás nem sértette a panaszos személyes adatokhoz való jogát.

2) A Testület ezt követően a panaszos előállítását vizsgálta meg, amelynek kapcsán az alábbi álláspontra jutott.

A rendőri tájékoztatás szerint az az Rtv: 33.§ 2) bekezdés a) pontja alapján magát hitelt érdemlően igazolni képtelen személy előállítására került sor.

a) A Testület elsőként az előállítás jogalapját vizsgálta.

A panaszos előállítására az ügy adatai szerint azért került sor, mert nem tudott átadni semmilyen személyazonosításra alkalmas okmányt, majd valótlán adatokat diktált be K.J.-nek adta ki magát, amit a rendőrök az országos nyilvántartásban ellenőriztek és megállapítást nyert, hogy az adatok nem valóságosak. V.G. r.őrmester felszólította a panaszost, hogy a valós adatait adja meg, és ne más személy adatait felhasználva akarjon kibújni az eljárás alól. Ennek következtében a panaszos adat-megállapítás miatt került előállításra a K.-i Rendőrkapitányságon.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja értelmében a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, a) aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja.

Mivel a panaszos az első felhívásra valótlan adatokat adott meg a személyazonosságára vonatkozóan, valamint nem volt nála olyan fényképes okmány, amivel hitelt érdemlően tudta volna magát igazolni, a rendőrök a személyazonossága megállapítása céljából a K.-i Rendőrkapitányságon előállították.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy az előállításnak megvolt a jogalapja.

b) Mivel ugyanakkor az Rtv. 33. § (2) bekezdése alapján fogatosított előállítások esetén a jogalkotó a rendőr mérlegelési jogkörébe utalja az előállítás szükségességéről a döntést, a Testületnek a jogalap fennállásakor is vizsgálnia kell, hogy az előállítás megfelel-e az arányosság követelményének. Az Rtv. 15. § (2) bekezdése ugyanis kimondja: több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással jár. Ezt a mérlegelést elvégzi a fent nevezett ORFK szabályzat, ami meghatározza, hogy milyen cselekedetekben kell előállítani.

Mivel az eljárás lefolytatásához szükséges volt a panaszos személyazonosságának a megállapítása és azt a panaszos először valótlanul adta meg és nem volt kizárható, hogy ismét valótlan adatokat adna meg, továbbá nem volt olyan személy a helyszínen, aki őt megfelelően igazolhatta volna így nem volt kisebb jogsérelemmel járó intézkedésre lehetősége a rendőröknek, mint a panaszos előállítása.

Figyelemmel az Rtv. 29. § (2²) és (4) bekezdés meghatározott fokozatossági sorrendre az előállítás megfelelt az Rtv. 15. §-ban rögzített arányossági követelménynek.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint adott helyen, adott időben nem állt a rendőrség rendelkezésére más, kevésbé jogkorlátozó eszköz az elérni kívánt cél realizálása érdekében, mint az előállítás végrehajtása, ezért álláspontja szerint az előállítás az Rtv. arányossági követelményének is megfelelt, így az nem sértette a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető jogát.

c) Az előállítás időtartamának jogszerűsége kapcsán a Testület az alábbi megállapításokra jutott.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

² (2) Az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot - a személyazonosító igazolványon túl - minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető. A rendőr más jelen lévő, ismert személyazonosságú személy közlését is elfogadhatja igazolásként.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése főszabályként a „szükséges” időt jelöli meg és csak végső korlátként, határozza meg a 8 órás (illetve indokolt esetben, külön alaki feltételek mellett a további 4 órás) időtartamot. Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az Rtv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott azon általános arányossági követelmény is, mely szerint „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszos személyi szabadságát 2017. december 4-én 9 óra 5 perctől 2017. december 4-én 10 óra 5 percig korlátozták, amely során a panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján előállították.

Rtv. 29.§ (5) bekezdése alapján az igazoltatás vagy a személyazonosság megállapításának sikertelensége esetén az előállítás csak a személyazonosság megállapításához szükséges ideig tarthat.

A panaszos személyi szabadságát 1 órán keresztül korlátozták, amely során, adatainak hitelt érdemlően történő megállapítását követően az elkövetett tulajdon elleni szabálysértés végett eljárás alá vont személyként meghallgatták, ellene szabálysértési feljelentést tettek, ezen eljárási cselekmények végrehajtásához szükséges volt az 1 órás időtartam.

Így a Testület véleménye szerint a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga nem sérült az előállítás időtartama kapcsán.

3) A Testület vizsgálta a rendőri intézkedés során a panaszossal szemben alkalmazott hangnemet és bánásmódot.

A panaszos előadása szerint ordítottak vele, szemét tolvajnak, hazugnak nevezték. A panaszos előadása alapján erőszakkal íratatták vele alá a papírokat a rendőrök, kérésére sem javították ki az egyik nyomtatványon, hogy betegségben szenved.

A rendőri tájékoztatás alapján a panaszossal szemben az intézkedés során a kommunikáció normális hangnemben történt, a szükséges felszólítások és figyelmeztetések elhangzottak. Továbbá a rendőrségi iratok szerint a panaszos az általa elkövetett szabálysértés tényét elismerte, a szükséges iratokat, jegyzőkönyvet és nyilatkozatokat szabad akaratából, kényszer nélkül írta alá.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgároknál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a

rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számon kérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számon kérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület az ügy gondos mérlegelése során megállapította, hogy a panaszosi és a rendőri álláspont között olyan mértékű ellentét feszül a rendőrök által alkalmazott hangnem, és bánásmód tekintetében, amelyet a Testületnek – korlátozott eszköztárára tekintettel – nem áll módjában feloldani. A Testület így nem tudta a helyszíni cselekményeket rekonstruálni, ennek következtében pedig nem tudott megnyugtatóan állást foglalni a rendőrök által alkalmazott hangnem és bánásmód kérdésében.

Mindezekre tekintettel a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható a hangnem és a bánásmód vonatkozásában.

IV.

A Testület a fentiekben kifejtettek alapján arra a következtetésre jutott, hogy 2017. december 4-én, a rendőrségnek kellő jogalapja volt az intézkedés megkezdéséhez, az intézkedést megfelelő törvényi felhatalmazás alapján, jogszerűen kezdte meg a panaszossal szemben, így a panaszosnak nem sérült a tisztességes eljáráshoz való joga. Az igazoltatásra jogszerűen került sor, ezért nem sérült a személyes adatokhoz való joga a panaszosnak. A Testület megállapította továbbá, hogy a panaszos személyi szabadságához fűződő alapvető joga nem sérült az előállításának kapcsán. A Testület álláspontja szerint a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható a hangnem és a bánásmód vonatkozásában.

Mindezek alapján a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött és az Rtv. 93/A § alapján a panaszt áttette az intézkedést foganatosító rendőri szervhez.

Budapest, 2018.június 14.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET